

**SHARI
LAPENA**

**VALHEIDEN
VERKKO**

Suomentanut Paula Takio

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos *Everyone Here Is Lying*

Copyright © 2023 by 1742145 Ontario Limited
Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-48024-2

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

Juliale

1

He eivät puhu mitään matkalla autoilleen, jotka on pysäköity motellin taakse. He eivät koskaan jätä autojaan rakennuksen eteen, missä joku saattaisi tunnistaa ne. Kukaan ei saa koskaan tietää, että he ovat tapailleet täällä. Tai niin he ainakin haluavat uskoa, ja ovat uskoneet joka kerta siitä lähtien, kun heidän suhteensa roihahti liekkeihin muutama kuukausi sitten. Nyt roihu on yhtäkkiä sammunut. Nainen sen sammutti. William ei ollut varautunut tähän.

He tapasivat – kuten aina – kaupungin laitamalla motellissa, jossa heitä ei tunneta. Se on valtatie varressa. Heidän täytyi olla varovaisia. He eivät voineet tapailla kummankaan kotona, koska kumpikin on tahoillaan naimisissa, ja nainen ilmiselvästi haluaa liittonsa jatkuvan. William ei ollut uhrannut asialle ajatuksiaan ennen kuin puoli tuntia sitten. Hänestä tuntuu kuin matto olisi vedetty jalkojen alta, eikä hän ole vielä päässyt takaisin pystyyn.

He seisahtuvat naisen auton luona ja William kumartuu antamaan suukkoa. Nainen väistää. Epätoivo ja tuska valtaavat Williamin, kun hän tajuaa, että nainen on tosissaan. Hän kääntyy äkisti ja marssii tiehensä, jättää naisen seisomaan siihen auton

avaimet kädessään. Kun William on päässyt autolleen, hän kääntyy katsomaan taakseen, mutta nainen käynnistää jo moottoria ja ajaa nopeasti kiihdyttäen pois, kuin osoittaakseen, että menee jo eteenpäin.

William seisoo murheen murtamana aloillaan ja katsoo loittonevan auton perään. Nainen oli vaikuttanut erilaiselta tänään. William tuli motelliin aina ensimmäisenä, maksoi käteisellä, sai avaimen ja tekstasi naiselle huoneen numeron. Kun nainen tänään saapui, koputti oveen ja astui sisään, hän painautui Williamia vasten ja suuteli tätä kiihkeämmin kuin tavallisesti. He eivät puhuneet sanaakaan. He riistivät toisiltaan vaatteet niin kuin aina, rakastelivat niin kuin aina. Jälkeenpäin nainen yleensä lepuutti päätään Williamin rinnalla, *kuunteli hänen sydäntään*, niin kuin hän sanoi. Tänään hän sen sijaan vetäytyi istumaan vuoteen päätä vasten ja tuijotti suoraan eteensä, katsoi heitä kahta työpöydän yllä olevasta peilistä. Hän veti valkean lakanan rintojensa peitoksi. Sekään ei ollut hänen tapaistaan.

Hän ei kuunnellut enää Williamin sydäntä.

”Tämän täytyy loppua”, nainen sanoi.

”Mitä?” William katsoi häneen säikähtyneenä ja nousi sitten istumaan hänen viereensä. ”Mitä sinä tarkoitat?” William katsoi naista – tämä oli tavattoman kaunis. Kasvojen muoto, sileät vaaleat hiukset, luontainen ylevyys, joka toi mieleen vanhanaikaiset elokuvatähdet. William hätäntyi.

Nainen käänsi päätään ja katsoi Williamia. ”William. En voi jatkaa näin. Minulla on perhe. Täytyy ajatella lapsia.”

”Minullakin on lapsia.”

”Sinä et ole äiti. Se on eri asia.”

”Ei se ole sinua ennenkään hidastanut”, William huomautti.
”Ei tänäänkään.”

Silloin nainen suutahti. ”Ei sinun tarvitse vääntää veistä haavassa”, hän vastasi.

William kävi hempeäksi ja yritti tarttua naiseen, mutta tämä ravisti hänet irti. ”Nora, tiedät, että rakastan sinua.” William jatkoi: ”Tiedän, että niin sinäkin minua.”

”Ei sillä ole merkitystä.” Noran kauniit siniset silmät olivat kyynelissä.

”Tietenkin on!” William hätäntyi. ”Millään muulla ei ole merkitystä. Otan eron Erinistä. Sinä voit jättää Alin. Menemme naimisiin. Lapset sopeutuvat varmasti. Kaikki kääntyy parhain päin. Sellainen on aivan tavallista nykyään.”

Nora katsoi Williamia kuin hämmästyen tämän ehdotuksesta. He eivät olleet koskaan puhuneet tulevasta, he olivat eläneet vain hetkessä. Nautinnossa ja yllättävässä onnen huumassa. Lopulta Nora pudisti päätään ja pyyhki kyyneleet kasvoiltaan. ”Ei, en voi. En voi heittäytyä niin itsekkääksi. Se tuhoaisi Alin, enkä voi tehdä sitä lapsille. He vihaisivat minua. Olen pahoillani.”

Sitten Nora nousi vuoteelta ja ryhtyi pukeutumaan, ja William katsoi häntä epäuskoisena. Miten asiat saattoivat yhtäkkiä muuttua niin perinpohjaisesti ja varoittamatta – se sai hänet pois tolaltaan. Nora oli tarttumassa ovenkahvaan, kun William huudahti ”Odota!” ja alkoi kiskoa vaatteita ylleen. ”Saatan sinut autolle.”

Siinä se.

Nyt William nousee autoonsa ja lähtee ajamaan valtatieä takaisin Stanhopeen. Kello on 15.45. Hän on liian harmissaan mennäkseen vastaanotolleen tai sairaalaan. Tänään ei ole enää tulossa potilaita; William varaa aina tiistai-iltapäivät Noralle. Koska ei keksi muutakaan, hän päättää mennä käymään kotona. Siellä ei olisi ketään. Michaelilla on koripalloa ja Averylla kuoro-harjoitukset koulun jälkeen. Vaimo on töissä. Hän saisi koko talon itselleen, kaataisi kaivatun drinkin. Sitten hän lähtisi pois ennen kuin kukaan ehtisi tulla kotiin.

Heidän talonsa on Connaughtin päädyssä. Se on pitkä ja miellyttävä omakotitaloalueen tie, joka päättyy umpikujaan. William ajattelee yhä Noraa ja painaa kojelaudan nappia ava-

takseen autotallin oven. Hän ajaa sisään ja painaa toista nappia sulkeakseen oven takanaan. Nyt Nora on varmaan jo kotona, omassa talossaan vähän matkan päässä saman tien varrella. Kenties hän jo katuu päätöstään. Hän ei tosin ollut näyttänyt siltä, että olisi aikeissa muuttaa mieltään. Williamin mieleen juolah-taa, olikohan Noralla ollut muitakin miehiä. Hän ei ollut koskaan kysynyt. Hän oli olettanut olevansa ainoa. Hän tajuaa, ettei oikeastaan tunne Noraa laisinkaan, vaikka olikin luullut niin – vaikka rakasti tätä – koska hänet yllätettiin täysin.

William panee avaimen autotallista keittiöön johtavan sivu-oven lukkoon. Hän kuulee ääntä ja seisahtuu. Keittiössä on joku. Hän avaa oven ja katsoo yhdeksänvuotiasta tytärtään Averya, jonka pitäisi olla kuoroharjoituksissa.

Avery kääntyy tuijottamaan isäänsä. Hän on juuri ottamassa keksejä työtasolta.

Voi nyt helvetti, William ajattelee. *Enkö ikinä saa olla rauhassa?* Häntä ei huvita kohdata hankalaluonteista tytärtään juuri nyt.

”Mitäs sinä täällä teet?” William kysyy ja yrittää hillitä ärty-mystään, mutta se on vaikeaa. Päivä on ollut paskamainen. Hän menetti juuri rakastamansa naisen, ja tuntuu siltä kuin hän olisi menettänyt kaiken.

”Asun täällä”, Avery vastaa näsäviisaasti. Tyttö kääntää selän isälleen ja ottaa keksipurkin, avaa sen kirskahtavan kannen ja tunkee käden sisään.

”Eikö sinulla pitänyt olla kuoroharkat?” William kysyy ja keskittyy hengittämään. Nyt ei kannata hermostua. Avery ei ole tahallaan ärsyttävä, hän vakuuttelee itselleen. Tyttö ei mahda sille mitään. Hän nyt vain on sellainen. Hän ei ole samalla aalto-pituudella muiden ihmisten kanssa.

”Minut käskettiin kotiin”, Avery vastaa.

Avery ei saa kävellä yksin koulusta kotiin. Isoveljen kuuluisi hakea hänet. Koripallo ja kuoro päättyvät samaan aikaan kello 16.30. William katsoo lieden kelloa – se on 16.08.

”Miksi et odottanut veljeäsi?”

Avery tunkee Oreoita suuhunsa. ”Ei huvittanut.”

”Ei aina voi tehdä niin kuin huvittaa”, William ärähtää. Avery silmäilee isäänsä arvioivasti kuin tunnustelisi tämän synkkenevää mielialaa. ”Miten pääsit sisälle?”

”Tiedän, että ovimaton alla on avain.”

Avery sanoo sen kuin pitäisi isäänsä tyhmänä. William yrittää hillitä yltyvää kiukkuaan. ”Miksi sinut käskettiin kotiin? Oliko kuoroharjoitukset peruttu?” Avery pudistaa päätään. ”Mitä siis tapahtui?” William huomaa toivovansa, että Erin olisi kotona ja hän saisi jättää tämän hoitamaan asiaa. Erin käsittelee Averya paljon paremmin kuin hän. Hän tuntee tutun jomotuksen silmien välissä ja puristaa nenänvarttaan, ryhtyy astelemaan ympäri keittiötä, järjestelee, panee tavaroita paikoilleen. Hän ei halua katsoa Averya, koska tytön nenäkäs ilme saa hänet raivohinsa. William muistelee omaa isäänsä: *Kyllä minä tuon virneen sinun naamaltasi pyyhin.*

”Minulle suututtiin.”

Ei tänään, William ajattelee. *En jaksa tätä paskaa juuri nyt.* ”Miksi?” hän kysyy ja katsoo tytärtään. Avery tuijottaa takaisin ja tunkee lisää keksejä suuhunsa. Eikä William mahda sille mitään, vaan tuntee tutun raivon nousevan sisällään. Avery ajautuu aina hankaluuksiin, ja William on saanut siitä tarpeekseen. Kun William oli lapsi, isä läimäytti häntä, kun hän käyttäytyi huonosti, ja ihan hyvä hänestäkin on tullut. Nykyään on erilaista. He ovat lellineet Averya. Asiantuntijoiden mukaan lapsi kaipaa kärsivällisyyttä ja tukea. Williamista tuntuu, että he ovat vain tehneet työstä hemmotellun kiusankappaleen, joka ei tunne mitään rajoja.

”Kerrohan nyt, mitä tapahtui”, William pyytää ja kuulostaa vakavalta.

”Enkä.” Tytön uhmakas ääni sen saa aikaan. Hän luulee pitävänsä kaikkia valttikortteja käsissään, aivan kuin William olisi

merkityksetön, kaikkea muuta kuin auktoriteettiasemassa. Williamin päässä napsahtaa. Kolmella harppauksella hän on syöksähtänyt keittiön poikki sokean raivon vallassa. Jokin hänen sisällään repeää. Kaikki tapahtuu nopeasti, nopeammin kuin hän tiedostaakaan. William iskee tyttöä pään sivuun lujempaa kuin oli aikonut. Avery putoaa lattialle kuin kivi, uhmakkuus pyyhkiytyy hänen kasvoiltaan, tilalle tulee ensin järkytys ja sitten tyhjä ilme. Ohikiitävän hetken ajan William tuntee tyydytystä.

Se ei kestä kauan. William seisoo Averyn vieressä ja on kauhuissaan teostaan. Hän on myös järkyttynyt siitä, että saattoi ylipäättään tehdä jotain tuollaista. Hänen kättään kihelmöi. Hänen piti vain läpsäyttää, hän selittelee itselleen, läpsäyttää sen verran, että tyttö tulisi järkiinsä. Ei hän ollut aikonut lyödä kunnolla. Hän kumartuu lattialle lysähtäneen tyttärensä ylle, mutta tämä kavahtaa häntä. William nostaa tytön nopeasti ja lempeällä otteella istumaan, jalat suorana edessä ja selkä keittiön kaapistoa vasten. ”Anteeksi, kultaseni! Avery, en tarkoittanut tätä! Olen tosi pahoillani.” Sanat pulppuavat hätäisesti suusta. William räpyttelee kyyneliä silmistään.

Avery tuijottaa isäänsä ilmeettömänä, ei enää lainkaan uhmakkaana. Williamia etoo. Hän on kunniallinen mies. Lääkäri, ei mikään luolamies. Hän ei ole samanlainen kuin oma isänsä. Hän rakastaa tytärtään, ihan oikeasti. Miten hän saattoi menettää malttinsa tuolla tavalla? ”Olen tosi pahoillani. Korvaan tämän jotenkin, lupaan sen. Minun ei olisi pitänyt tehdä noin. Menetin jostain syystä malttini. Tämä päivä on ollut rankka. Tiedän, ettei se riitä selitykseksi. Tiedäthän, että rakastan sinua, kultaseni. Rakastan sinua enemmän kuin mitään muuta.”

Averyn katse on jotenkin lasittunut, mutta muuten tyttö vaikuttaa olevan kunnossa. Hän kääntää katseensa eikä suostu kohtaamaan isänsä silmiä.

William anelee ja inhoaa omaa äänenpainoaan. ”Kuule nyt, olen pahoillani. Tiedän, että tämä on anteeksiantamatonta, mutta pidetään tämä silti salassa äidiltä. Hänellä on paljon kaikenlaista juuri nyt.” Avery ei vastaa. Hän ei puhu isälleen mitään. William on hetken vaiti ja sanoo: ”Ei kerrota myöskään sitä, että tulit omin lupinesi yksin kotiin, koska siitä äiti hermostuu, ja tiedät että siitä tulee seuraamuksia. Voit sanoa, että kävelit jonkun kaverin kanssa yhtä matkaa.”

Avery ei kiinnitä isäänsä huomiota vaan tuijottaa synkkänä eteensä. William ajattelee, että Avery lavertelee varmasti isästään, ja senhän hän ansaitseekin. Kasvoihin tulee takuulla mustelma. William voisi toki yrittää kieltää kaiken, onhan mahdollista ennustaa, kumpaa Erin uskoisi. Averylla on ollut tapana sepitellä satuja. Niin Williamillakin, mutta sitä hänen vaimonsa ei tiedä.

William nousee ja perääntyy Averyn luota. Hänen on päästävä pois täältä, hän ei kestä katsoa tekonsa seurauksia. Hän vihaa itseään. Hän tuntee nahoissaan pienen tyttärensä hiljaisen moitteen ja voi kuvitella, miten tämä laskelmoi tilannetta pääsään. Nyt Averylla on jotain, mitä hän voi käyttää isäänsä vastaan. Taas yksi naula Williamin avioliiton arkkuun. Hän kääntyy ja lähtee autotalliin.

Kun hän on autossa ja tarttuu avaimiin, hän epäröi.

2

Nora tulee kotiin noin varttia vaille viideltä. Hän oli käynyt asioilla lähdettyään motellista Williamin luota, koska tarvitsi selityksen poissaololleen. Faith on jalkapallotreeneissa ja tulee kohta kotiin. Ryan on varmaan lähtenyt jonnekin ulos, sillä auto ei ole pihassa. Noran aviomies Al tulee töistä vasta joskus kuuden aikaan. Nora ei ehdi käydä suihkussa kuuraamassa Williamin tuoksua pois iholtaan. Heidän rakkautensa tuoksua. Miten hän selittäisi tarpeen käydä iltapäivällä suihkussa, jos Ryan tupsahtaisi yhtäkkiä kotiin? Hän päätyy vain peseytymään pesulapulla lavuaarin yllä.

Hän itkee. Tämä oli pakko tehdä. Hän vakuuttelee itselleen, että hänen tunteillaan ei ole väliä. Hänen täytyy seistä päätöksensä takana. Hän on vahva, hänen täytyy päästä yli Williamista. Se ei ole helppoa – onhan hän rakastunut Williamiin. Hän tietää nyt, ettei ole koskaan ollut rakastunut aviomieheensä, ei edes alussa. Hän ja Al olivat joskus rakastaneet toisiaan, mutta aitoa intohimoa heidän välillään ei ollut koskaan. Ei sellaista kuin Williamin kanssa on. Oli.

Nora on vasta 42-vuotias. Hänellä on yhä hyvä kroppa ja hän on kaunis. Ei hän enää ole niin upea kuin kaksikymmentä vuotta

sitten, mutta hän saa yhä päät kääntymään tullessaan paikalle. Hän ei mahda mitään sille, että on hullaantunut Williamiin, komeaan ja viehättävään lääkäriin, ja että hän haluaa tuntea olevansa himoittu. Hän voi silti yhä muuttaa suuntaa. Hän voi lopettaa Williamin tapailun. Se on liian vaarallista. Hän on ollut itsekäs. Liian moni kärsisi, jos tämä tulisi ilmi: Noran aviomies ja lapset. Williamin vaimo ja lapset. Nora ei halua aiheuttaa niin paljon tuhoa. Hänen täytyy lopettaa vapaaehtoistyöt sairaalassa. Ei hän kestäisi Williamin kohtaamista siellä enää tämän jälkeen.

Williamin hätäinen ehdotus, että he kumpikin jättäisivät puolisonsa ja menisivät keskenään naimisiin, oli ollut yllättävä. Tarkoittiko mies sitä todella? Nora ei ollut koskaan ajatellut, että sellaista vaihtoehtoa olisi olemassakaan, mutta vaikka Williamille olisikin, Noralle se ei tullut kyseeseenkään. Noran lapset Faith ja Ryan eivät antaisi sellaista koskaan anteeksi, ja he ovat kaikki kaikessa Noralle. Hän ei voisi ottaa riskiä, että menettää lapsensa.

Hän teki oikein lopettaessaan suhteen. Ihme, etteivät he ole jo paljastuneet. Kukaan ei saa koskaan tietää tästä mitään. Nora on pelännyt, että se näkyy päällepäin – hän on tuntenut olonsa nuoremmaksi, nätimmäksi, onnellisemmaksi, enemmän eläväksi näiden viime kuukausien aikana. Hän on yrittänyt peitellä sitä. Hänen oli pakko lopettaa kaikki nyt, ennen kuin kukaan huomaa. Ennen kuin Al huomaa – ellei ole jo huomannut. Al on ollut tavanomaista hiljaisempi viime aikoina, pitänyt etäisyyttä. Ehkä hänellä on töissä vaikeaa. Miten Al voisi edes tietää Norasta ja Williamista? He ovat olleet varovaisia.

Michael on hikinen koripallotreenin jälkeen. Valmentaja oli silminnähden tyytyväinen häneen, ja se saa pojan säteilemään. Hän haluaa kertoa isälle ja äidille, miten valmentaja kehui hänen peliään tänään. Pukuhuoneessa hän pyyhkii hiet urheilukassissa olleeseen pyyhkeeseen. Hän riisuu shortsit ja kiskoo

jalkaansa laukusta ottamansa verkkarit ja paidan. On melkein lokakuun puoliväli ja ulkona on vilpoisaa. Hän sanoo vastahakoisesti heipat kavereilleen, jotka lähtevät koulusta porukassa, ja toivoo, että voisi mennä muiden mukana ja nauttia joukkueen hengestä vielä vähän pitempään. Sen sijaan hän kääntyy ja kulkee pitkin käytäviä koulun toiseen päähän musiikkiluokkaan hakemaan pikkusiskoaan. Häntä ärsyttää tämä jokatiistainen velvollisuus. Miksei äiti voisi edes kerran viikossa lähteä töistä aikaisemmin ja hakea itse Averyn? Sisko on varsinainen kiusankappale. Michael on kahdentoista ja kuutosluokalla ja haluaisi olla kavereiden kanssa. Ei ole yhtään kivaa kävellä kotiin pikkusiskon kanssa. Michael miettii, mistä kaverit mahtavat jutella ja mistä kaikesta hän jää paitsi.

Hän kääntyy viimeisestä kulmasta ennen musiikkiluokkaa. Sisko ei istu odottamassa tavallisella paikallaan käytävän penkillä, potkimassa lattiaa levottomana reppu olallaan. Michael kurkistaa sisälle luokkaan ja astuu sisään. Musiikin opettaja rouva Burke kohottaa katseensa ja hymyilee hänelle. Burke muistaa pojan – Michaelkin oli kuorossa siihen asti, kunnes vaihto urheiluun. Michael katselee ympärilleen luokassa, mutta Averya ei näy.

”Etsitkö siskoasi?” Burke kysyy.

Michael nyökkää. ”Joo.”

”Ikävä kyllä passitin hänet aikaisemmin kotiin. Hän häiritsi harjoituksia.”

Michaelin sydän hyppää kurkkuun. Ei taas. Kun Avery hankiutuu ongelmiin, isä ja äiti alkavat riidellä. Avery imee heistä kaiken energian, eivätkä he edes huomaa Michaelia. Hänen on täytynyt viime aikoina yltää yhä suurempiin suorituksiin saadakseen vanhempiansa huomion. Averyn ei tarvitse kuin käytettyä huonosti, ja sitä hän tekee kaiken aikaa – siinä missä Michael saa jatkuvasti hyviä arvosanoja ja pääsee koripallojoukkueeseen ja leikkaa nurmikot mukisematta. Se ei ole reilua.

”Avery ei saisi kävellä yksin kotiin”, Michael sanoo opettajalle.

Burken rouvan kasvoilla välähtää huoli. ”Olisihan hänen kuullut odottaa sinua”, hän sanoo, ”jos kerran niin oli sovittu.”

Michael lähtee musiikkiluokasta ja palaa takaisin koulun tyhjiä käytäviä pitkin. Hänen mielialansa synkkenee entisestään, ja valmentajan kehujen synnyttämä säteily on tiessään. Nyt Avery vasta onkin pulassa. Isä ja äiti hermostuvat, koska hän on kävellyt yksin kotiin. Miten Michael olisi voinut estää sen? Hän oli koripalloharkoissa. Ei hän voinut tietää. Nyt Michaelin on kiukkuinen Averylle.

Michael kävelee kotiin, rivakasti, pää painuksissa. Hän tietää, että kaikki ovat tänään pahalla tuulella. Ketään ei kiinnosta, että valmentajan mielestä Michael pelasi hienosti. Averyn kanssa matkaan menee yleensä 20 minuuttia, mutta yksin Michael kävelee sen viidessätoista. Kotiovi on lukossa, mikä on yllättävää. Michael ottaa avaimensa ja avaa oven. Äiti tulee kohta kotiin, puoli kuuden aikaan. Silloin Michael tajuaa, että voivathan he sanoa tullessa yhtä matkaa. Tai olla puhumatta siitä mitään. Äidin ei tarvitse tietää, että Avery on häiriköinyt ja kävellyt sitten kotiin ilman veljeään. Ajatus houkuttaa. Mutta mitä jos opettaja soittaa äidille? Uskaltaako Michael ottaa sellaista riskiä? Isä ja äiti raivostuvat, jos saavat tietää, että Michael on pimittänyt tällaisen tiedon. Hän ei ole koskaan ennen valehdellut.

Michael menee suoraan keittiöön ja huhuilee siskoaan. ”Avery! Missä olet?” Hän pysähtyy keittiössä, mutta tyttöä ei näy missään. Jos Avery olisi kotona, hänen reppunsa olisi lattialla. Michael huolestuu ja kiertää pohjakerroksen etsien siskoaan. ”Hitto”, hän mumisee. Hän korottaa ääntään: ”Avery, missä sinä oikein olet?” Hän nousee yläkertaan kaksi askelmaa kerrallaan harppoen ja katsoo siskon huoneeseen. Ei ketään. Hän katsoo omaan huoneeseensa – siskolla on tapana penkoa hänen tavaroitaan – mutta ei sielläkään ole ketään. Michael alkaa huolestua toden teolla. Avery ei ole isän ja äidin huoneessa,

ei työhuoneessa, ei kummassakaan kylpyhuoneessa eikä tyhjässä autotallissa. Ei kellarissa. Nyt Michaelin sydän hakkaa sekä säntäilystä ympäri taloa että pelosta. Hän on vastuussa pikkusiskostaan eikä tiedä, missä tämä on. Hän avaa olohuoneen liuku-ovet terassille ja huutaa Averya ulkona. Ei vastausta. Hän kävelee takapihan poikki kohti aitaa ja kääntyy katsomaan talon katolle. Avery on joskus kiivennyt sinne. Siskoa ei näy. Michael on peloissaan. Avery ei ole tullut kotiin. Missä hitossa hän on? Hän saattaisi olla leikkimässä kodin takana metsikössä. Hän voi olla ihan missä tahansa.

Michael kaivaa verkkareiden taskusta puhelimensa. Avery on vasta yhdeksän eikä hänellä ole omaa puhelinta. Michael soittaa äidille.

”Hei, kulta, mitä asiaa?” Äiti kuulostaa kiireiseltä. Milloinpa ei kuulostaisi.

Michael nielaisee. ”Tuota, Averya ei näy.”

”Miten niin ei näy?” Äidin ääni on terävä. ”Missä sinä olet?”

Michaelin on pakko kertoa totuus.

Erin Wooler sulkee silmät kuunnellessaan poikansa ääntä. Hetkeä myöhemmin hän on menossa kovaa vauhtia kohti työpaikkansa ulko-ovea. Hän muodostaa pomolleen äänettä suullaan sanat *häätätilanne kotona* ja saa vastaukseksi nyökkäyksen. ”Ei nyt hätäännytä”, hän sanoo 12-vuotiaalleen puhelimesta. ”Hän on varmaan Jennan luona. Tulen kotiin. Voitko käydä katsomassa, onko hän Jennan luona? Soita heti, kun löydät siskosi. Olen siellä vartin päästä.”

Erin menee pysäköintipaikalle, istuu autoon ja laskee puhelimen keskikonsoliin, mistä saa sen tarvittaessa nopeasti käteensä. Hän on tietysti huolissaan, mutta ei peloissaan, vielä. Hän rakastaa tyttärtään, mutta Avery on vaikea. Tyttö testailee rajojaan jatkuvasti. *Miksei hän voi vain totella?* Erin miettii enemmän turhautuneena kuin hädissään. Kun tyttö löytyy, täytyy keksiä,

miten tämä asia käsitellään. Miten he saisivat Averyn ottamaan opikseen sen sijaan että tytär vain nousee entistä kovemmin heitä vastaan? Niin yleensä käy, kun he yrittävät suitsia häntä.

Erin miettii poikaansa Michaelia ja tämän värisevää ääntä puhelimesta. Michael on kiltti poika. Hän tuntee olevansa vastuussa siskostaan. Erinin täytyy vakuuttaa pojalle, että syypää on Avery eikä Michael – ei häntä voi syyttää siskon toimista. Michael on herkkä ja pelkää alituisen aiheuttavansa pettymyksen, erityisesti vanhemmilleen. Erin kiihdyttää vauhtia. Kukaan ei koskaan varoita ennalta, miten vaikeaa vanhemmuus on. Miten paljon se imee voimia. Miten paljon se kuluttaa avioliittoa. Jostain syystä perheessä kasvaminen ei valmenna kauhean hyvin oman perheen kanssa elämiseen.

Matkan aikana alkaa sataa. Erin vilkuilee puhelintaan ja odottaa sen soivan minä hetkenä hyvänsä, toivoo, että Michael ilmoittaa Averyn löytyneen. Avery on Jennan luona kadun toisella puolella, pakko olla. Sitten Erin muistaa, että Jennakin on kuorossa eikä ole saanut lähtöpasseja kotiin ennen aikojaan. No metsikössä sitten. Avery leikkii mielellään talon takana metsikössä, puumajassa. Erin ajaa pihaan juuri kun puhelin soi. Hän tarttuu siihen nopeasti.

”Jennan luona ei ollut ketään kotona. Olen nyt täällä puumajan luona, mutta ei Avery ole täälläkään”, Michael sanoo.

Michael on selvästi ajatellut samoin kuin Erin. Poika hengittää raskaasti ja Erin kuulee hätäännyksen hänen äänestään. Se saa hänetkin saman tien hätäntymään. Hän on kuitenkin aikuinen ja hänen täytyy pysyä tyynenä. ”Selvä. Tule kotiin. Missä ikinä Avery onkin, hän tulee varmasti kotiin nyt kun alkoi sataa. Ellei hän ilmesty kohta, lähdemme etsimään. Soitan isällesi.” Erin sulkee puhelimen ja nousee autosta.

Etuovi ei ole lukossa. Erin kiiruhtaa sisälle. Hän potkaisee avokkaat jalastaan eteisessä ja etsii nopeasti kaikkialta, huhui-lee Averya. Ehkä tyttö on tullut kotiin sillä välin, kun Michael

on ollut etsimässä. Erin juoksee portaita ylös alas ja kiertää talon myös ulkopuolelta. Ehkä Avery on piilossa, jekuttaa heitä. Erin katsoo sänkyjen alle ja kaappeihin vaatteiden taakse, kaikkialle, mihin vain voisi piiloutua. Averya ei näy. Erin huutaa tyttärensä nimeä yhä uudelleen. Kukaan ei vastaa.

Kun Erin palaa keittiöön, Michael tulee eteisessä vastaan. Poika on läpimärkä ja kauhistuneen näköinen. Kasvot ovat kalpeat, vaikka on selvää, että hän on juossut.

”Soitan isällesi”, Erin sanoo. ”Ja sitten soitan poliisille.”

3

William saapuu kotiin kello 17.40 Erinin soiton jälkeen. Hän kuuli hätäännyksen vaimonsa äänessä, vaikka Erin yrittikin hillitä sitä Michaelin seurassa. *Avery on kadonnut*, Erin oli sanonut. *Soitan poliisille*. Poliisiauto on pysäköity kadulle talon eteen. Williamin vatsaa vääntää.

William ajaa auton talliin ja vetää syvään henkeä. Hänen täytyy pysyä tyynenä. Hänen täytyy tässä tilanteessa olla se luja peruskallio, jollaisena hänet halutaan nähdä. Hän on perheen pää, lääkäri. Hänen täytyy pysyä ammattimaisena – hän ei saa hajota. Vaimon kireä ääni kaikuu hänen korvissaan. *Avery on kadonnut. Soitan poliisille*.

Kun William menee sisälle, Erin ja Michael istuvat olohuoneessa kahden virkapukuisen poliisin seurassa. Naispoliisi on vanhempi ja mies taas – hän vaikuttaa tosi nuorelta, juuri teini-iän ylittäneeltä – kirjoittaa muistiinpanoja.

Erin kohottaa katseensa. Hänen ilmeensä on surkea. William tajuaa, mitä on meneillään. Tunne on kuin isku suoraan palleaan. Erin ei nouse halaamaan häntä. Myöskään William ei mene vaimonsa luo.

Naispoliisi nousee ja tervehtii: ”Herra Wooler?”

”Tohtori Wooler”, William saa sanotuksi.

Nainen nyökkää. ”Olen konstaapeli Hollis ja tässä on konstaapeli Rosales. Vaimonne ilmoitti muutama minuutti sitten, että tyttärenne on kadonnut. Tulimme juuri tänne. Otamme tiedot ja aloitamme etsinnät. Tutkijat tulevat tänne pian.”

William nyökkää ja istuu nojatuoliin. Hän katsoo, kun sade hakkaa ruokasalista takapihalle johtavia lasioivia. Miten kummallinen päivä.

”Onko teillä Averysta tuoreita valokuvia?” Hollis kysyy.

”Kaikki ovat puhelimesani”, Erin vastaa. Hän ottaa puhelimensa, selaa sitä ja näyttää poliisille Averyn kuvia. Erinin käsi vapisee.

Hollis ottaa Erinin puhelimen ja merkitsee ja lähettää useita kuvia omaan puhelimeensa. ”Vaalea, siniset silmät”, Hollis luettelee ja tutkailee kuvia. ”Pituus? Paino?”

Erin vastaa: ”127 senttiä, ehkä 27 kiloa.”

”Mitä hänellä oli yllään tänään?”

Kuin Williamia ei olisikaan. Erin pohtii hetken. ”Farkut – tummansiniset, aika uudet. Vaaleanpunaiset lenkkarit. Valkoinen T-paita, jossa on päivänkakkaroita. Hänellä oli farkkutakki, ja reppu on laivastonsininen.”

”Onko hänellä mitään erityisiä tuntomerkkejä? Arpia?”

Erin pudistaa päätään ja katsoo Williamia. Myös William pudistaa päätään.

”Sanoitte, ettei kukaan ole nähnyt Averya sen jälkeen, kun hän lähti kuoroharjoituksista”, Hollis toteaa ja osoittaa sanansa Erinille. ”Mihin aikaan se oli?”

William ei saa sanaa suustaan, hän on kuin halvaantunut. Tilaisuus menee ohi.

Erin kääntyy katsomaan Michaelia. ”En osaa sanoa”, Michael sanoo hermostuneena. ”Hänet käskettiin sieltä kesken kaiken pois. En tiedä, mihin aikaan tarkalleen.” Michael jatkaa: ”Kuoro alkaa koulun jälkeen puoli neljältä ja se loppuu puoli viideltä.”

Hollis vilkaisee vieressään istuvaa nuorta poliisia. ”Täytyy jututtaa opettajaa.”

”Opettajan nimi on Burke”, Michael kertoo.

Hollis nyökkää. ”Avery siis lähti koulusta, emmekä me tiedä, minne hän on mennyt. Eikö hän ole edes käynyt kotona?”

Erin pudistaa päätään. ”Reppu ei ole täällä. Eikä hänellä ole avaintakaan, koska hänellä ei ole lupaa kävellä yksin kotiin.”

William nielaisee eikä sano vielääkään mitään. Häntä huimaa, aivan kuin hän seisoi korkean rakennuksen katolla ja kumartuisi eteenpäin katsomaan alas. Hän tietää, että Avery oli koulun jälkeen kotona. Tyttö oli käyttänyt ovimaton alla olevaa varavainta päästäkseen sisään. William oli puhunut tytön kanssa. Lyönyt häntä. Hän on hirviö ja valepukki. Häntä etoo hetki hetkeltä enemmän. Häntä pelottaa, että pian hän oksentaa. Niin ei saa käydä. Hän nielaisee oksennuksen, rykäisee ja ehdottaa: ”Jospa Avery on karkuteillä.”

Erin kääntyy katsomaan miestänsä. ”Miksi hän niin tekisi?”

William väistää vaimonsa katseen. ”Ehkä häntä kiukutti se, että häntä rangaistiin kuoron harjoituksissa. Tiedäthän sinä, millainen hän on.” William katuu sanojaan saman tien.

Hollis kysyy lempeästi: ”Millainen hän on? Kertokaapa vähän.”

Erin huokaisee ja vastaa: ”Avery osaa olla hankala. Hän on suloinen 9-vuotias tyttö. Älykäs, itse asiassa hyvinkin lahjakas. Mutta vaikea. Hänellä on oppimisvaikeus ja ADHD. Hänellä on myös käytöshäiriöitä.”

Hollis katsoo heitä kumpaakin. ”Millaisia tarkalleen ottaen?”

William antaa vaimonsa hoitaa puhumisen.

”Hän on älykäs, mutta ei pärjää koulussa kovin hyvin. Turhautuu helposti. On äkkipikainen. Toimii ajattelematta. Hän on omapäinen eikä kunnioita auktoriteetteja. Hän tekee mitä haluaa, jos suoraan sanotaan. Me yritämme parhaamme.”

Eriniä ei tunnu haittaavan olla niin avoin, mutta William tietää, että kun lapsi katoaa, vanhempia epäillään heti. Nyt poliisi-

sit varmasti ajattelevat, että he ovat tehneet tyttärelleen jotakin. Häntä harmittaa, että Erin lörpötteli tuolla tavalla.

Hollis vain nyökkää. ”Ahaa. Onko hän lähtenyt karkuteille ennenkin?” Nyt poliisi katsoo Williamia.

William tuntee punastuvansa ja vastaa: ”Ei.”

Hollis katsoo Williamia tarkasti ja kysyy: ”Onko täällä kotona jotain ongelmia? Onko jotain, mitä meidän olisi hyvä tietää?”

William kohtaa poliisin katseen ja sanoo: ”Ei todellakaan. Kaikki on hyvin.” Erin pysyy vaiti. Michael tuijottaa sylissään olevia käsiään.

”Selvä.” Hollis kääntyy katsomaan Eriniä. ”Kiitos valokuvista.” Hän nousee seisomaan ja sanoo: ”Jos sopii, katsomme vähän ympärillemme täällä. Hän voi piileskellä jossakin. Ette arvaakaan, miten usein lapset menevät piiloon ja nukahtavat sinne.”

”Olemme jo penkoneet kaikki paikat”, Erin puuskahtaa.

William tietää, mitä poliiseilla on mielessään. Hän ja Erin ovat epäiltyjä, totta kai ovat. He arvelevat, että talosta voi löytyä jotain. ”Ilman muuta”, William lupaa. ”Pitäkää kuitenkin kiirettä”, hän hoputtaa ääni särkyen. ”Teidän on löydettävä Avery.”

Erin hermoilee, kun Averyn etsinnät käynnistyvät. Hänen valokuvansa ja kuvaus hänestä ja hänen vaatetuksestaan jae-taan poliiseille ja tiedotusvälineisiin. Partioautot etsivät häntä, poliisit käyvät jututtamassa ihmisiä, jotka asuvat Ellesmeren peruskoulun ja Woolerien kodin välissä, he kulkevat edestakaisin Connaught Streetillä, missä Woolerit asuvat. Ehkä joku on nähnyt tytön. Erin tietää, että jotakin kamalaa on tapahtunut. Avery tulisi kotiin syömään, jos vain pystyisi.

Katoaminen päättyi kello seitsemän paikallisuutisiin. *Juuri nyt!... Yhdeksänvuotias tyttö on kadonnut koulumatkallaan yksin Stanhopessa, New Yorkin osavaltiossa...* Averyn valokuva ilmestyy näkyviin. Tämä on epätodellista. Erinistä tuntuu, kuin hän

olisi keskellä kammottavaa painajaista. Sellaista, jollaisia näkee kovassa kuumehoureessa.

Paikalliset etsintäpartiot järjestäytyvät nopeasti. Poliisit johtavat vapaaehtoisjoukkoja yhä yltyvässä kaatosateessa. On lokakuu ja pian tulee pimeä. On myös kylmä. Aika on kallista. Erin on jumissa kotona, kuin kärpänen meripihkassa. Hän ei voi lähteä minnekään, ei voi etsiä tytärtään. Hänen on pysyttävä sisällä puhumassa rikosetsivien kanssa, vastaamassa näiden kysymyksiin. Williamkin on täällä, istuu hänen vieressään olohuoneen sohvalla. Mies nousee välillä levottomana ja katsoo ulos suuresta näköalaikkunasta kuin odottaisi Averyn tulevan pihan poikki, kuin tyttö olisi jotenkin väistänyt kaikki häntä etsivät ihmiset ja tulleet kenenkään huomaamatta kotiin. He eivät ole päästäneet Michaelia mukaan etsintöihin. Hän joutuu odottamaan keittiössä naispoliisin kanssa, jotta etsivät saavat jututtaa vanhempia rauhassa.

Rikosetsiväkaksikko saapui juuri kun ensimmäiset partiopoliisit olivat tutkineet talon ja tekivät lähtöä tapaamaan musiikinopettajaa. Rikosetsivä Bledsoe on valkoihoinen, noin nelivitonen, tavallisen näköinen mies, jolla on käytännöllinen harmaa puku. Häneen ei kiinnittäisi väkijoukossa mitään huomiota. Erin toivoi, että mies on terävämpi kuin miltä näyttää. Stanhope on pieni paikkakunta, joten poliisilla ei voi olla kovin paljon kokemusta tällaisista tapauksista. Erin ei muista yhtään lapsen katoamistapausta täältä. Bledsoen työpari, rikosetsivä Gully on musta nainen, ehkä kymmenen vuotta Bledsoeta nuorempi. Hänellä on aivan lyhyeksi ajellut hiukset ja tyylikäs housupuku. Häneen Erin luo heti yhteyden. Ehkä siksi, että hän on nainen. Ehkä siksi, että hänellä on eloisampi katse ja hänen ilmeensä on ystävällisempi kuin miehen.

Bledsoen puhelin värisee sohvapöydällä ja säikäyttää Erinin. Hänen sydämensä pysähtyy, niin paljon hän pelkää huonoja uutisia. Bledsoe puhuu lyhyesti ja katkaisee puhelun. Hän panee puhelimen takaisin pöydälle heidän väliinsä ja kumartuu eteenpäin nojatuolissa, jota on vetänyt lähemmäksi pöytää. ”Soittaja oli

konstaapeli Hollis”, hän selittää. ”He ovat jututtaneet musiikinopettaja Burkea. Avery oli alkanut häiriköidä heti kuoroharjoitusten alettua. Burke oli torunut häntä, mutta oli silti joutunut käskemään hänet pois harjoituksista noin kello 15.45.”

”Onko hänellä oikeus tehdä niin?” Erin kysyy kimakalla äänellä. ”Voiko opettaja lähettää kolmasluokkalaisten lapsen yksin kotiin sillä lailla?” Ensimmäistä kertaa Erinin mieleen juolahtaa, että tästä voisi syyttää jotakuta.

”Ei nyt keskitytä siihen”, Bledsoe toteaa. ”Nyt kuitenkin tiedämme, että Avery lähti koulusta noin 15.45.”

”Paisi että ei välttämättä”, Gully huomauttaa.

Erin kääntyy katsomaan Gullya. Nainen on sanonut ääneen asian, jonka pitäisi olla itsestäänselvyys. Bledsoe oli olettanut ilman muuta, että Averylle oli tapahtunut jotain matkalla koulusta kotiin. Niin he kaikki.

Bledsoe puree huultaan ja katsoo Gullya kuin olisi ärtynyt siitä, että tämä on avannut suunsa, mutta saattaahan hän olla ärtynyt itselleenkin. Hän vetää henkeä ja puhahtaa. Sitten hän nyökkää. ”Täytyy tutkia koulualue”, hän myöntyy. Hän ottaa puhelimensa sohvapöydältä ja menee ruokasaliin puhumaan, mutta olohuoneeseen kuuluu, kun hän antaa ohjeet koulurakennuksen tutkimisesta läpikotaisin.

Erin sulkee silmät ja ajattelee, minne kaikkialle pienen tytön voi piilottaa suuressa ja sokkeloisessa koulussa. Varaston kaappeihin, oppilaiden lokerikkoihin, kellariin, yläpohjaan. Avery on voitu raahata tyhjiin luokkaan, eikä siihen aikaan iltapäivästä kukaan olisi nähnyt. Hänelle on voinut tapahtua mitä vain. Ajatus huimaa Eriniä. Hän puristaa sohvan reunaa, kunnes tunne menee ohi. Kun hän on taas kunnossa, hän avaa silmät ja kumartuu kohti Gullya, jota pitää fiksumpana kuin Bledsoeta. Hän pyytää: ”Luvatkaa minulle, että löydätte hänet.”

”Teen kaikkeni, sen voin luvata”, Gully sanoo.

4

Nora Blanchard on liimautunut iltautuisten ääreen, järkytys on siirtänyt hänen mitättömät murheensa syrjään. Koko perhe istuu olohuoneessa television edessä – Nora, Al, Ryan ja Faith. Williamin tytär on kadonnut. Liian kauheaa edes ajatella.

Nora muistelee iltapäivää, sitä kun hän lopetti suhteen Williamiin, ja katuu ajoitustaan. Miten tuuliajolla mies mahtaa nyt ollakaan. Nora yrittää kuvitella, miltä Williamista tuntuu. Hänen sydäntään raastaa ja häntä harmittaa, ettei voi lohduttaa miestä. Vaimo ei siihen pysty. Williamin ja hänen vaimonsa välillä ei ole rakkautta – niin William on sanonut – ja Erinille tämä on varmasti vielä kamalampaa. Hän on kuitenkin lapsen äiti. Nora ei voi edes kuvitella, millainen hätä Williamin vaimolla on. Noran tytär Faith on vain kaksi vuotta Averya vanhempi, kahta luokkaa ylempänä koulussa. *Mitä jos kadonnut lapsi olisikin Faith?* Yksitoistavuotias Faith on hyvin urheilullinen, pitää hiukset lyhyenä ja saattaa vaikuttaa pojalta. Tuskin enää kauan.

Nora ei voi mennä lohduttamaan ja tukemaan Williamia. Heidän suhteensa on salaisuus. Williamin perhe joutuu mikro-